

استفتائات وقف

از مقام معظم رهبری (ادام الله ظلّه)

استفتاء: شخصی مغازه‌ای داشته نزدیک حسینیه و هیأت امنای حسینیه می‌خواسته حسینیه را رسمی‌تر کند؛ لذا مغازه این شخص را گرفته و جزء حسینیه کرده و داخل حسینیه میت دفن می‌کنند (یعنی قبر می‌فروشند). حال این شخص صاحب مغازه می‌گوید من هم به مقدار زمین که جزء حسینیه شده می‌خواهم میت از خانواده خودم دفن کنم و بدون این که خسارتی به حسینیه وارد کنم و اگر یک زمانی بهداشت و یا مانع دیگر به وجود آمد که کسی حق ندارد در حسینیه دفن کند دیگر دفن نمی‌کنم و لازم به تذکر است شخص صاحب مغازه می‌گوید نه این مغازه را هبه کردم و نه بخشیدم و نه صلح کردم. حال چنین ادعایی می‌تواند بکند که به مقدار زمین خود میت دفن کند.

بسمه تعالی
 اگر مغازه مذکور وقف حسینیه شده باشد در دفن میت
 در آنجا خلاف وقف باشد برای هیچ کس دفن جایز نیست.

بسمه تعالی

اگر مغازه مذکور وقف حسینیه شده باشد و دفن میت در آنجا خلاف وقف باشد برای هیچ کس دفن جایز نیست.

علی بن الجواد الحسینی الخامنه‌ای

استفتاء: به استحضار رسانده می‌شود زمینی که الان قبرستان روستای ما می‌باشد نصف آن را یک نفر و نصف دیگر را اهالی خریداری نموده و وقف گذاشتن میت کرده‌اند. آیا شرعاً جایز می‌باشد در این قبرستان در یک محل خالی غسلخانه ساخت.

برای زمین آنکه وقف دفن اموات باشد تبدیل به غسلخانه نکنند و اگر وقف برای اموات شده
 به اشکال است

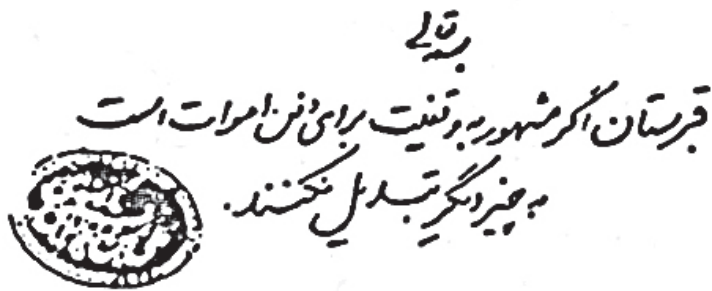
بسمه تعالی

زمین اگر وقف دفن اموات باشد تبدیل به غسلخانه نکنند و اگر وقف برای

اعم شده، بی اشکال است.

علی بن الجواد الحسینی الخامنه‌ای

استفتاء: به استحضار رسانده می‌شود یک قبرستان قدیمی داریم که وقف بودن یا نبودن آن معلوم نبوده و لکن جای خالی ندارد و آثار ظاهری قبرها نیز معلوم نیست آیا می‌شود غسلخانه در آن قبرستان قدیمی ساخت؟

بسمه تعالی

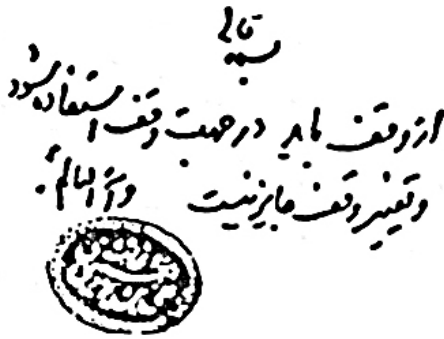
قبرستان اگر مشهور به وقفیت برای دفن اموات است به چیز دیگری تبدیل نکنند.

علی بن الجواد الحسینی الخامنه‌ای

استفتاء: حدود ده سال پیش مبلغ روحانی در منزل میزبان خود مسأله وضعیت معیشتی آقایان اهل علم در قم را مطرح و سپس میزبان محترم تصمیم به وقف مؤبد ملکی را می‌نماید تا از عایدات آن به روحانیون بی‌بضاعت و یا کم‌بضاعت کمک شود. سپس با تشکیل جلسه‌ای در حضور امام جمعه وقت بنا بر این گذارده می‌شود که این ملک وقف روحانیون مستقر در یک مدرسه خاص باشد و با صلاحدید هیأت امنای آن مدرسه مصرف گردد. حال با توجه به این که عایدات این موقوفه در قم طبق نظر واقف مصرف نمی‌شود بلکه در کارهای دیگر مصرف می‌شود از جمله ساختمان‌سازی و صرف مکتب خواهران و از طرفی نیز مدرسه موصوف نیز پس از چندین سال متروکه بودن مجدداً فعال شده و بیش از پنجاه طلبه شبانه‌روزی در آن به تحصیل علوم دینی اشتغال دارند و با توجه به این که این مدرسه در حال حاضر شعبه‌ای از حوزه علمیه قم می‌باشد و واقف نیز در قید حیات بوده

و به این نحوه مصرف رضایت بیشتری دارد، آیا جایز است این ملک با نظر واقف آن، وقف بر این مدرسه شود یا خیر؟

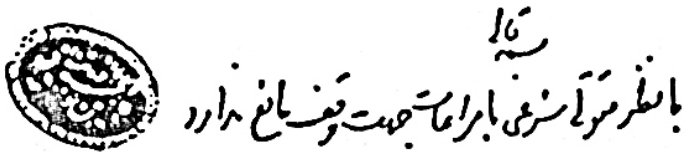
بسمه تعالی

از وقف باید در جهت وقف استفاده شود و تغییر وقف جایز نیست، والله العالم.

علی بن الجواد الحسینی الخامنه‌ای

استفتاء: لطفا پاسخ پرسش‌های ذیل را مرقوم فرمایید.

۱) در دبیرستانی که زمین آن وقف بوده است و سالیان درازی ساختمان مدرسه در آن بنا شده است می‌توان با دانش‌آموزان اقامه نماز جماعت کرد؟

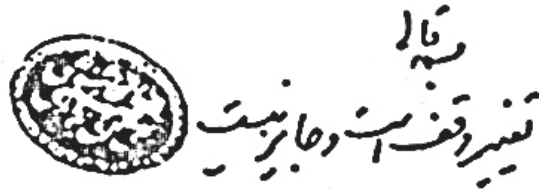
بسمه تعالی

با نظر متولی شرعی با مراعات جهت وقف مانع ندارد.

علی بن الجواد الحسینی الخامنه‌ای

۲) در مسجدی می توان اطاقی برای پایگاه مقاومت ساخت که از آن برادران عزیز حزب الله در امور پایگاه استفاده کنند؟

بسمه تعالی
تغییر وقف است و جایز نیست.

وقف میراث جاویدان

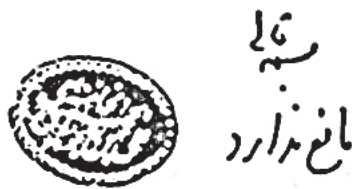
شماره ۹۵-۹۶

پاییز و زمستان ۱۳۹۵

علی بن الجواد الحسینی الخامنه ای

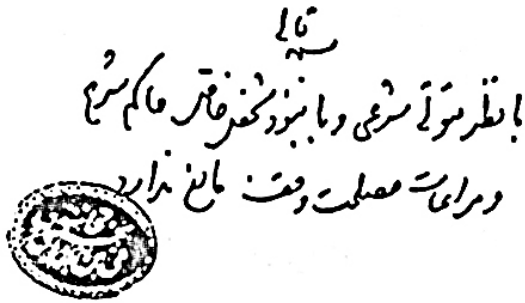
استفتاء: یک باب آب انبار قدیمی جنب مسجد محل ما وجود دارد که قدیم‌ها از زیر آن برای آب آشامیدنی و از بالای آن به‌عنوان حسینیه برای مراسمات و بعضی وقت‌ها نماز جماعت استفاده می‌شد، از زمان به‌وجود آمدن لوله‌کشی و آب بهداشتی، آب انبار کم‌کم مخروبه و بلااستفاده گردید و حتی مقداری از سقف آن فرو ریخت که همین باعث شد هنگام مراسمات و عزاداری زن‌ها در کوچه بنشینند که خود موجب مشکلات می‌شده است. از طرفی مسجد محل کوچک است و گنجایش جمعیت امروز را ندارد. به‌همین دلیل خراب شدن قسمتی از سقف آب انبار ناچار شدیم سقف آب انبار را خراب کنیم تا از نو سقف بزنیم چون همین باعث می‌شود محل عزاداری بزرگتر و بیشتر شود و در مواقع ضروری از کوچه و محل عابرین برای جمع شدن خانم‌ها استفاده نشود تا باعث مشکلات دیگری شود؛ لذا خواهشمند است بفرمایید که:

(۱) درست کردن سقف آب انبار چه حکمی دارد؟

بسمه تعالی
مانع ندارد.

۲) بعد از درست کردن آن به دلیل هم‌دیوار بودن با مسجد قصد داریم دیوار طرف آب انبار و مسجد را خراب کنیم و فضا را بیشتر کنیم. البته طوری که مسجد و حسینیه مشخص باشد لطف بفرمایید چه حکمی دارد؟

بسمه تعالی
با نظر متولی شرعی و با نبود شخص خاص حاکم شرع و مراعات مصلحت
وقف مانع ندارد.

علی بن الجواد الحسینی الخامنه‌ای

۳) بالای آب انبار یک باب مغازه درست کرده بودند جهت خادم مسجد که همه کارهای مسجد را انجام دهد و هم در مغازه کاسبی کند با توجه به بزرگتر کردن فضا با مغازه لازم است که تغییر مکان شود بفرمایید چه حکمی دارد؟

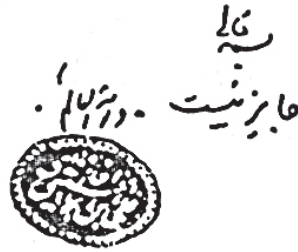

بسمه تعالی
تغییر وقف جایز نیست.

علی بن الجواد الحسینی الخامنه‌ای

۴) برای ساختن و تعمیر حسینیه آیا می‌شود از بودجه خمس (یا سهم امام و یا سهم سادات) استفاده کرد؟

بسمه تعالی
جایز نیست، والله العالم.

علی بن الجواد الحسینی الخامنه‌ای

استفتاء: بنده یک پدر شهید هستم که تنها فرزندمان شهید شده است و الان خودمان دو نفر به سن کهولت و پیری رسیده‌ایم و یک منزل داریم که حدوداً پنج میلیون تومان ارزش دارد می‌خواهیم بعد از مرگ خودمان وقف حسینیه اعظم شهر نماییم آن طوری که پرسیدیم، وقف باید منجز باشد و نمی‌شود گفت بعد از مرگ ما این منزل وقف حسینیه باشد، لذا از آن مقام عظام عاجزانه می‌خواهم برای ما روشن بفرمایید ما چه کار کنیم و چگونه وقف‌مان صحیح است؟

بسمه تعالی
می‌توانید منزل را در حال حیات خودتان وقف کنید
و تکمیل هم بدهید ولی منافع آنرا مادام الحیات
برای خودتان و همسران استثناء کنید.

بسمه تعالی

می‌توانید منزل را در حال حیات خودتان وقف کنید و تحویل هم بدهید ولی منافع آن را مادام الحیات برای خودتان و همسران استثناء کنید.

علی بن الجواد الحسینی الخامنه‌ای

استفتاء: خواهشمند است نظر خود را در خصوص برگزاری برنامه کنسرت موسیقی در محل حسینیه جهت مراسم اعیاد مذهبی و تولد ائمه اطهار علیهم السلام که به تأیید وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی رسیده باشد، بیان نمایید.

برقیه
از برگزاری هرگونه برنامه‌ای که با وضع وقف
و شئون حسینیه منافات دارد در حسینیه
اجتناب شود.

بسمه تعالی

از برگزاری هرگونه برنامه‌ای که با وضع وقف و شئون حسینیه منافات دارد در حسینیه اجتناب شود.

علی بن الجواد الحسینی الخامنه‌ای

استفتاء: مکانی است وقف برای مکتب‌خانه که ساختمان متروکه آن هنوز بجاست و قبلاً هم چندین سال متمادی در آن کلاس درس برقرار بود اما الان چون مدارس آمده، آن مکان هیچ استفاده ندارد و حتی اسباب اذیت همسایه هم جوار نیز می‌باشد و با وجود این مشکلات و عدم استفاده از آن مکان به هیچ عنوان، آیا اجازه می‌فرمایید که آن مکان را بفروشند به همان همسایه و از پول آن در جای دیگر برای کتابخانه یا پایگاه یا امور عامه دیگر استفاده نمایند.

برقیه
فروش وقف جائز نیست.

بسمه تعالی فروش وقف جایز نیست.

علی بن الجواد الحسینی الخامنه‌ای

استفتاء: زمین کنار حسینیه مربوط به بانویی است که در حال حاضر مرحوم گردیده و آن را وقف نموده برای ساختن غسلخانه که این زمین نزدیک خیابان می‌باشد و با جهاد سازندگی منطقه صحبت کرده‌ایم و ایشان جواب داده‌اند که ما غسلخانه نزدیک خیابان درست نمی‌کنیم و در جای دیگری در حال حاضر غسلخانه برای روستا ساخته شده است و ما الان نمی‌دانیم با این تکه زمین چکار کنیم سوال ما این است:

- ۱) آیا وارثان این مرحوم می‌توانند زمین را به فروش برسانند و خرج مثلاً حسینیه و یا دیوار قبرستان و یا امر خیری دیگر در روستا نمایند و یا خیر؟
- ۲) آیا معتمدین محل می‌توانند به فروش برسانند و باز خرج کارهای خیر در روستا کنند؟

بِسْمِ اللَّهِ
اگر زمین را تحویل متولی وقف نداده است وقف تمام نیست و باقی بر ملک میت است
که بعد از فوت او حکم سایر ترکه او را دارد.

بسمه تعالی
اگر زمین را تحویل متولی وقف نداده است وقف تمام نیست و باقی بر ملک میت است که بعد از فوت او حکم سایر ترکه او را دارد.

علی بن الجواد الحسینی الخامنه‌ای

استفتاء: شخصی زمینی به مساحت ۱۲۰۰ متر مربع جهت دفن اموات وقف نمود، تا کنون در مساحت ۲۰۰ متر دفن اموات شده است با توجه به این که در بقیه این زمین از طرف بهداشت دفن ممنوع گردیده و این زمین به صورت مخروبه و بلاانتفاع درآمد، آیا در زمین مذکور (قسمت دفن نشده) احداث یک دستگاه ساختمان جایز است یا خیر؟

بسمه تعالی

اگر به هیچ وجه استفاده گورستان از آن نمی شود با اجازه حاکم شرع و مراعات مقررات جمهوری اسلامی مانع ندارد.

علی بن الجواد الحسینی الخامنه ای

استفتاء: به استحضار می رسانم که کاروانسرای در ۴۰ الی ۵۰ سال پیش در روستایی مورد استفاده قرار می گرفت و مقداری موقوفه برنج (شالی) داشت که در تعمیر این کاروانسرا خرج می شد، بعدها به خاطر وجود امکانات، این کاروانسرا مخروبه شد و زمین آن را تبدیل به خانه بهداشت کردند، از آنجایی که خانه بهداشت از طرف مرکز بهداشت تأمین شده و لازم ندارد که موقوفه خرج تعمیرش شود و از طرفی برق و نظافت مسجد محل از جایی تأمین نمی شود و اگر شرعاً ممکن باشد دستور بفرمایید که این موقوفه را صرف مخارج مسجد کنیم.

بسمه تعالی
 در فرض مرقوم اگر عمر بوقف ممکن نیست
 می تواند زیر نظر ستاد ساری
 عوارض را صرف در مطلق صرف
 از مذهب خارج مسجد بنمایند در سال ۱۱۱۱

بسمه تعالی

در فرض مرقوم اگر عمل به وقف ممکن نیست، می توانند زیر نظر متولی شرعی عوائد را صرف در مطلق خیرات از جمله مخارج مسجد بنمایند، والله العالم.

علی بن الجواد الحسینی الخامنه ای

استفتاء: شخصی شش دانگ عرصه و اعیان یک باب منزلش را به قرار شفاهی شهود، وقف بر محل تدریس قرآن و بیان احکام شرع و تشکیل جلسات عزاداری ائمه علیهم السلام و دیگر استفاده مشروع نموده اما در تنظیم وقفنامه محضری موجود در سوابق، مورد استفاده از موقوفه را «بر زینبیه که محل تدریس نسوان و مسائل و احکام شرع و ذکر مصائب آل اطهار علیهم السلام قرار گیرد» قید کرده با عنایت به این که موقوفه مذکور متولی داشته و به علت بلااستفاده بودن وضع موجود ساختمان به کمک مؤمنین و خیرین تخریب و در طرح بازسازی علاوه بر ساخت سالن اجتماعات و مستحادثات لازم تعداد دکاکین نیز ساخته شده و دارای عواید می باشد.

اولاً با توجه به قید استفاده نسوان در وقفنامه محضری، آیا مکان مزبور مختص استفاده زنان می باشد و یا این که استفاده عموم مجاز است.

ثانیاً عواید حاصله از رقبات در چه مواردی مصرف شود.

برای

اگر محرز است که واقف منزل مذکور را برای محل تدریس
قرآن و بیان احکام شرع و تشکیل جلسات عزاداری وقف
نموده است باید مطابق نظر واقف عمل شود بلی امور ذکر شده
به مریدان اختصاص ندارد هر گروه می تواند مطابق نظر
واقف استناد نمایند و در هر صورت
صرف مروقفه باید زیر نظر مولی شرعی و صلاح وقف باشد
و تبدیل وقف به چیز دیگر جایز نیست و شخصی که تغییر داده
لازم است به صورت اولیه برگرداند.

بسمه تعالی

اگر محرز است که واقف منزل مذکور را برای محل تدریس قرآن و بیان احکام شرع و تشکیل جلسات عزاداری وقف نموده است، باید مطابق نظر واقف عمل شود. بلی امور ذکر شده به مرد یا زن اختصاص ندارد هر گروه می توانند مطابق نظر واقف استفاده نمایند و در هر صورت تصرف موقوفه باید زیر نظر

متولی شرعی و به صلاح وقف باشد و تبدیل وقف به چیز دیگر جایز نیست و شخصی که تغییر داده، لازم است به صورت اولیه برگرداند.

علی بن الجواد الحسینی الخامنه‌ای

استفتاء: مدت سی سال است که یکی از مغازه‌های موقوفه را اجاره دارم. اجاره مذکور از ماهی شش تومان بوده که به تدریج اضافه شده تا به قرار ۷۵۵ تومان رسیده است. هم‌اکنون متولی موقوفه در نهایت تجدید اجاره به ماهی شانزده هزار تومان را دارد در صورتی که قانون مالک و مستأجر افزایش بیست درصد در سال است و شاخص بانکی نیز همین نسبت است، با این وصف با توجه به وضع تورم و رکود بازار، مستدعی است نظر شریف خویش در مورد وظیفه شرعی ما اظهار فرمایید.

بر

تصرف در موقوفه باید زیر نظر متولی شرعی و صلاح وقف باشد

در صورتی که اعتراض دارید می‌توانید به دادگاه مراجعه کنید

بسمه تعالی

تصرف در موقوفه باید زیر نظر متولی شرعی و صلاح وقف باشد در صورتی که اعتراض دارید، می‌توانید به دادگاه مراجعه نمایید.

علی بن الجواد الحسینی الخامنه‌ای

استفتاء: امامزاده‌ای است معروف به امامزاده احمد و جنب آن مسجدی است قدیمی و جنب این مسجد قبرستانی بوده متعلق به عموم مؤمنین که وقف بودن آن مسلم نیست. حدود شانزده سال قبل بعضی از اهالی به منظور ساختن مسجدی جدید و وصل آن به مسجد قدیم این قبرستان را که بعضی از قبور آن جدید بوده نیش نموده و بقایای آن را به جای دیگر منتقل می‌نمایند و عملیات ساختن مسجد را در جای آن قبرستان شروع می‌کنند که بعضی از مؤمنین با استفتایی که از بعضی از مراجع عظام نموده بودند با ساختن این مسجد مخالفت می‌نمایند که در نتیجه عملیات ساخت این مسجد متوقف می‌شود تا دو سه سال قبل که مجدداً عده‌ای از مؤمنین اقدام به ساختن

مسجد می نمایند که چند ماه است آن را تکمیل و افتتاح نموده و در آن نماز می خوانند. اکنون با همه این اوصاف بفرمایید نماز خواندن در این مسجد جدید و استفاده های دیگر از آن چه حکمی دارد؟

بِسْمِ

اگر وقفیت قبرستان نزد اهل محل معروف و مشهور نیست
 نماز خواندن در آن مسجد مانع ندارد.

بسمه تعالی

اگر وقفیت قبرستان نزد اهل محل معروف و مشهور نیست، نماز خواندن در آن مسجد مانع ندارد.

علی بن الجواد الحسینی الخامنه ای

استفتاء: احتراماً به استحضار حضرت تعالی می رساند که چون روستای ما فاقد حسینیه می باشد، بنا داریم حسینیه را ان شاءالله بنا کنیم ولی زمین مناسبی برای این بنای مقدس وجود ندارد به غیر از این که کنار مسجد یک منزلی است که یکی دو خانه از آن منزل که هر کدام ۱۰ تا ۱۲ متر بیشتر نیست وقف می باشد ولی الان دیگر استفاده ای ندارد به این صورت که یکی از آن خانه ها را پر کاه می کنند و یکجا هم (خیلی معذرت می خواهم) یک الاغ داخل آن می باشد لذا استفاده ای مناسب ندارد؛ از آن رهبر فرزانه تقاضا داریم در صورت امکان اجازه فرموده تا بتوانیم در این مکان مناسب که وسط روستا و کنار مسجد واقع شده حسینیه ای بنا نهیم. ضمناً این ملکی بوده که این یکی دو خانه هم همراه ملک وقف شده است.

بِسْمِ

اگر هیچ وجهی با اجازه دادن مایل
 استفاده در جهت وقف نیست می تواند
 از آن در جهت وقف استفاده کند.

بسمه تعالی

اگر به هیچ وجه حتی با اجاره دادن قابل استفاده در جهت وقف نیست، می‌توانند از آن در جهت حسینی استفاده کنند، والله العالم.

علی بن الجواد الحسینی الخامنه‌ای

استفتاء: مسجد امیرالمؤمنین علیه السلام دارای فرش است که بسیار مستعمل و تقریباً فرسوده است و برای استفاده در مسجد مفید نمی‌باشد و لکن دارای ارزش ریالی بالا در حدود بیش از دو میلیون تومان می‌باشد لطفاً بفرمایید:

(۱) با توجه به این که فرش وقفی می‌باشد، آیا فروش آن جایز است؟

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
اگر قابل استفاده است فرزند آن مایز نیست

بسمه تعالی

اگر قابل استفاده است، فروش آن جایز نیست.

علی بن الجواد الحسینی الخامنه‌ای

(۲) در صورت جواز آیا می‌شود علاوه بر فرش مورد نیاز مسجد، باقیمانده پول را در مایحتاج دیگر مسجد از قبیل خرید کولر و تعمیر مسجد و سایر نیازمندی‌ها مصرف کرد؟

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
مکمل فرزند آن ذکر شد، و در موارد هر از فرزند
اصطلاحاً آنستکه دل را صرف در مایز وقف
بکنند، یعنی برابر مسجد فرزند آنست که
در آنجا

بسمه تعالی

حکم فروش آن ذکر شد، و در موارد جواز فروش احتیاط آن است که پول را صرف در مماثل وقف بکنند، یعنی برای مسجد فرش تهیه کنند، والله العالم.

علی بن الجواد الحسینی الخامنه‌ای

استفتاء: سال ۱۳۶۴ اینجانب زمینی را طی سند رسمی به وقف حوزه علمیه درآوردم که آقای امام جمعه محترم ساختمان آن را بسازند و مورد استفاده طلاب قرار گیرد. متأسفانه از آن تاریخ تا کنون هیچ گونه عملی بر روی زمین انجام نگرفته و عمل به وقف نشده و کار دیگری هم روی زمین به خاطر وقف مورد نظر نمی‌شود انجام داد و زمین بدون استفاده مانده، حال با گذشت سیزده سال و عمل نشدن به وقف و با توجه به این که هیچ گونه امیدی هم به ساختن آن نمی‌رود و مسأله منتفی شده، آیا زمین به وقفیت خود باقی است یا قابل عودت است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
اگر زمین تکمیل بر وقف علیهم‌السلام شده وقف تحقق نیافته
و اختیار آن با خود شماست و اگر تکمیل داده شده
وقف تمام و قابل تغییر و تبدیل نیست

بسمه تعالی

اگر زمین تحویل موقوف علیهم نشده، وقف تحقق نیافته و اختیار آن با خود شماست و اگر تحویل داده شده، وقف تمام و قابل تغییر و تبدیل نیست.

علی بن الجواد الحسینی الخامنه‌ای

استفتاء: قطعه‌ای زمین در روستا وقف روضه خوانی حضرت اباعبدالله الحسین (علیه السلام) گردیده اما چند سالی است به صورت راه درآمد و بلااستفاده مانده (چون تمام زمین‌های اطراف آن مسکونی شده و راه آب آن تغییر یافته) و امکان زراعت در آن وجود ندارد.

از محضر حضرت تعالی درخواست می شود اجازه فرمایید این قطعه زمین جهت ساختن ساختمان
مخابرات مورد استفاده قرار گیرد، ضمناً متولی این زمین در قید حیات است.

بسمه
می توانند زمین را برای ساختمان از سرآشوبه کهنه ابراهیم صلوات
و مال الاجاره زیر نظر متولی صرف در عزا داران آن خرد شود و ابراهیم

بسمه تعالی

می توانند زمین را برای ساختمان از متولی شرعی اجاره کنند با مراعات
مصلحت و مال الاجاره زیر نظر متولی، صرف در عزا داری آن حضرت شود،
والله العالم.

وقف میراث جاویدان

شماره ۹۶-۹۵

پاییز و زمستان ۱۳۹۵

علی بن الجواد الحسینی الخامنه ای

استفتاء: در یکی از روستاها، دو قطعه زمین برای حسینیه قرار داده اند، نیمه ساز شده و روی آن
اقامه عزا شده است و متولی هم دارد و مردم وجوهی به متولیان برای ساختمان داده اند لکن وجود
دو حسینیه منشاء اختلاف و نفاق و درگیری شده است.

اولاً اجازه می فرمایید در محل سومی زمین بزرگتری تهیه شود از محل فروش این دو قطعه
زمین و حسینیه ساخته شود یا کتابخانه و ساختمان عام المنفعه دیگری ساخته شود.

ثانیاً چنانچه نظر حضرت تعالی بر این کار نباشد آیا ممکن است وجوه جمع آوری شده، در محل سوم
خرج شود یا به صاحبانش مسترد شود تا خرج حسینیه سوم کنند یا خیر؟

برای

با فرض اینکه زمین برای حسینیه وقف شده و در آن عزا داری شده است

تبدیل در فروش آن جایز نیست و ما عین پولی که افراد برای حسینیه

پرداخته اند صرف نشده اختیار آن با صاحبان پول است

بسمه تعالی

با فرض این که زمین برای حسینیه وقف شده و در آن عزاداری شده است، تبدیل و فروش آن جایز نیست و تا عین پولی که افراد برای ساخت حسینیه پرداخته‌اند صرف نشده، اختیار با صاحبان پول است.

علی بن الجواد الحسینی الخامنه‌ای

استفتاء: چند سال پیش یک خانه قدیمی خریدم و پس از انهدامش در آن ساختمان حسینیه‌ای دارای محراب و منبر و جایگاه مخصوص آقایان و خانم‌ها با پول شخصی خودم ساختم و همه ساله در مناسبت‌های مذهبی، مراسم جشن و عزاداری در آن برگزار می‌شده است و نماز جماعت ظهرین و مغربین در آن دائر بوده است، و حدود سه سال به‌عنوان حسینیه عمومی مورد استفاده طلاب و مؤمنین بوده است.

البته در اثر عدم واقفیت از مسائل شرعی صیغه وقف را نخواندیم ولی عملاً وقف بوده است و لذاک در اثر جهل به مسأله شرعی و از آنجا که با پول شخصی ساخته بودیم کل ساختمان حسینیه را فروختیم و از آن تاریخ دچار مشکلات زیاد شده‌ام که آنها را نتیجه فروش حسینیه می‌دانم، و حتی خانم بنده در خواب به قصد نظافت، موکت حسینیه را برداشته‌اند و زیر آن این عبارت را دیدند «هذا مقام العائذ بک من النار» و از آن به بعد مریض شده‌اند و کسالت ایشان تا کنون ادامه دارد، لطفاً بیان فرمایید که بیع ساختمان حسینیه صحیح بوده است یا باطل واقع شده است.

فروش ساختمان حسینیه با این شرط بوده که این ساختمان کماکان به‌عنوان حسینیه و مدرسه علمیه و دیگر امور مذهبی باشد و از طرف خریدار هم شرایط رعایت نمی‌شود، بلکه ساختمان را در امور اداری به کار گرفته‌اند.

برقیه

ماضمان مذکور اگر به قصد وقف حسینیه به نحو مساطات در اختیار مردم قرار داده شده

ماضمان حکم وقف دارد بجز فروش که ۳ سال است در آن به عنوان حسینیه عزاداری نموده‌اند

و به هیچ وجه قابل خرید و فروش نیست و تبدیل آن به عمل کارها بر نیت چه حسینیه عزاداری شده باشد یا نه.

و در صورتی که مورد نزاع است و توافق حاصل نشود باید به دادگاه مراجعه فرمایید.

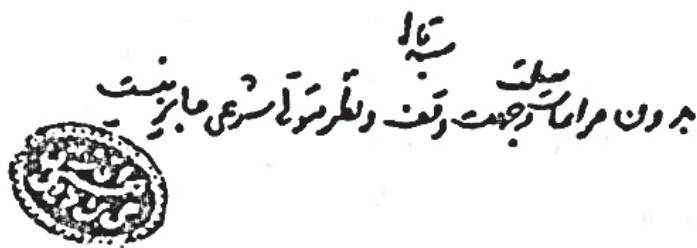
بسمه تعالی

ساختمان مذکور اگر به قصد حسینیّه به نحو معاطات در اختیار مردم قرار داده شده، ساختمان حکم وقف را دارد به خصوص که ۳ سال است در آن به عنوان حسینیّه عزاداری نموده‌اند و به هیچ وجه قابل خرید و فروش نیست و تبدیل آن به محل کار جایز نیست چه صیغه خوانده شده باشد یا نه. و در هر صورت اگر مورد نزاع است و توافق حاصل نشود باید به دادگاه مراجعه نمایید.

علی بن الجواد الحسینی الخامنه‌ای

استفتاء: لطفاً به سوالات ذیل پاسخ فرمایید:

۱) آبی است که ۱/۷ آن وقف مسجد و امامزاده می‌باشد که درآمد و وجه‌الاجاره آن صرف تعمیرات مسجد و امامزاده بشود، آیا جایز است (بدون در نظر گرفتن وجه‌الاجاره) آن آب را به خانه‌های روستایی یا شهری لوله‌کشی کرد یا خیر؟

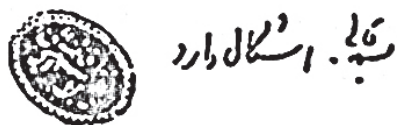

بسمه تعالی

بدون مراعات مصلحت و جهت وقف و نظر متولی شرعی جایز نیست.

علی بن الجواد الحسینی الخامنه‌ای

۲) اگر کار و عمل لوله‌کشی بدون در نظر گرفتن وجه‌الاجاره انجام پذیرد، آیا وضو گرفتن و یا غسل کردن و به‌طور کلی تصرف در آن آب جایز است یا خیر؟

بسمه تعالی
اشکال دارد.

۳۰

استفتائات وقف

علی بن الجواد الحسینی الخامنه‌ای

۳) اگر مردم و یا متولیان وجه‌الاجاره عادلانه در نظر بگیرند و آن را در همان مسجد یا امامزاده خرج نمایند، وضو گرفتن و غسل کردن و تصرف نمودن در آن آب جایز است یا خیر؟

باید منظر مردمی در امر مصلحت و جهت وقف عمر شود

بسمه تعالی

باید به نظر متولی شرعی و مراعات مصلحت و جهت وقف عمل شود.

علی بن الجواد الحسینی الخامنه‌ای

۴) اگر مردم و یا متصدیان لوله‌کشی به‌طور عمومی و دسته‌جمعی به این کار اقدام نکردند ولی عده‌ای به‌طور انفرادی بینهم و بین الله وجه‌الاجاره عادلانه‌ای نسبت به مصرف خود در نظر بگیرند و آن را به هیأت رسیدگی امور مسجد و یا امامزاده بدهند که در تعمیرات آنها مصرف شود، آیا در این صورت تصرف آن عده در آن آب جایز است یا خیر؟

همه همان است که دست‌اندرگذاشته
و غیر از آن اشکال دارد و...

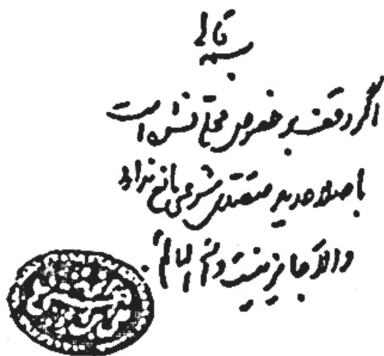

بسمه تعالی

حکم همان است که در مسأله قبل گفته شد و غیر از آن اشکال دارد، والله العالم.

علی بن الجواد الحسینی الخامنه‌ای

استفتاء: از محل نذورات و هدایا و وجوهی که توسط مردم پرداخت شده، مقداری لوازم از قبیل دیگ، ظروف و وسایل پذیرایی جهت استفاده در حسینیه خریداری و لازم به ذکر است که اکثر قریب به اتفاق افراد، صیغه شرعی به عنوان وقف را نخوانده‌اند. حال از محضر حضرت تعالی استدعا دارد حکم شرعی نسبت به استفاده از وسایل مذکور در جلسات عمومی از قبیل ختنه‌سوری، عروسی و ... در قبال پرداخت وجهی در ازای آن که در جهت موارد نیاز حسینیه مصرف گردد را بیان فرمایید.

بسمه تعالی

اگر وقف بر خصوص محلی نشده است با صلح در متصدی شرعی مانع ندارد و الا جایز نیست، والله العالم.

علی بن الجواد الحسینی الخامنه‌ای

استفتاء: زمین کنونی بیمارستان که مزین به نام شهید می‌باشد قبل از انقلاب زمین مزروعی و وقف حضرت علی علیه السلام بوده که از درآمد آن شب‌های قدر مورد استفاده قرار می‌گرفته است. پس از فوت صاحبان اصلی زمین، وارثین متوفیان زمین مذکور را به هلال احمر و یا شبکه بهداشت و درمان اهداء می‌نمایند تا ساختمان بیمارستان در آن احداث شود. با توجه به توضیحات بالا نظر مبارک را در خصوص سوالات زیر مرقوم فرمایید:

(۱) تکلیف نماز خواندن پرسنل و به خصوص بیماران با توجه به این که ممکن است بیش از چند

روز بستری باشند، چیست؟

۲) در صورتی که نماز خواندن اشکال داشته باشد (در قسمت وقفی) تکلیف کسانی که در بیمارستان چه با علم و چه بدون علم نماز خوانده‌اند، چیست؟
 ۳) استفاده از آب و برق بیمارستان که بهای آن توسط شبکه بهداشت و درمان پرداخت می‌شود، چگونه است؟

۴) آیا کار کردن در بیمارستان، اشکال شرعی دارد؟

۵) ضمناً جهت توسعه بیمارستان زمین نیز خریداری شده که ساختمان در آن احداث شده ولی چند ستون و قسمتی از دیوار آن در زمین وقف شده می‌باشد. آیا نماز خواندن در زمین خریداری شده با توجه به توضیحی که داده شد، اشکال دارد.

۶) آیا شخص نمازگزار می‌تواند فقط اجاره محلی که در آن نماز می‌خواند (مثلاً اجاره یک اتاق و یا یک متر از زمین با توجه به نرخ روز) را بپردازد؟

بررسی
 اگر احتمال می‌دهید که زمین، بنحو صحیح اهداء شده،
 نماز خواندن و کار کردن در آنجا درست است و از آنجا
 آن اشکال ندارد.

بسمه تعالی

اگر احتما می‌دهید زمین به نحو صحیح اهداء شده، نماز خواندن و کار کردن در آنجا و استفاده از امکانات آن اشکال ندارد.

علی بن الجواد الحسینی الخامنہ‌ای

استفتاء: یک قبرستان قدیمی داریم که نزدیک به ۶۰ سال است که متروکه مانده و در آن هیچ دفنی صورت نگرفته است، آیا از نظر شرعی مجاز به ایجاد اماکن عمومی یا فضاهای ورزشی یا این که فروش و استفاده از بهای آن در هزینه‌های عمومی و خیریه روستا هستیم نظر حضرتعالی چیست؟

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 امر وقف با مولا شرعی آن است و با مبرد شخص خاص حاکم شرع قولیت دارد
 و در هر مورد با امکان انتفاع بر وقف در جهت وقف خیر و استفاده
 در غیر جهت وقف جایز نیست و با عدم امکان می توانست در مطلق خیرات

بسمه تعالی

امر وقف با متولی شرعی آن است و با نبود شخص خاص، حاکم شرع
 تولیت دارد و در هر صورت با امکان انتفاع به وقف در جهت وقف فروش
 و استفاده در غیر جهت وقف جایز نیست و با عدم امکان می توانند در مطلق
 خیرات با صلاح دید متولی از آن استفاده کنند.

علی بن الجواد الحسینی الخامنه ای

وقف میراث جاویدان

شماره ۹۶-۹۵

پاییز و زمستان ۱۳۹۵

استفتاء: منزلی حدود یک قرن پیش یک گوشه آن به حد ۶ متر به صورت یک اتاق کوچک
 به عنوان نمازخانه وقف شده است، اولاً مکان مورد نظر سال هاست که به صورت یک مخروبه
 می باشد، دوماً چون واقف آن را برای اهالی مخصوصاً آنهایی که از حمام قدیمی ده استفاده
 می کردند وقف نموده و آن حمام هم به صورت قدیمی و غیر بهداشتی درآمده و خلق الله نماز را خیلی
 راحت در جوار حمام و داخل مسجد جامع که نزدیک است اقامه می کنند. سوماً به علت تغییرات در
 بافت کوچه و معابر روستا از ناحیه ساکنین و اهالی محل، کوچه ها پهن تر گشته است؛ لذا خواهشمند
 است نظر معظم له را اعلام فرمایید، آیا می توانیم به عنوان بازشدن راه مردم آن مکان را تخریب
 نماییم و به کوچه اضافه کنیم؟

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تغییر وقف جایز نیست

بسمه تعالی تغییر وقف جایز نیست.

علی بن الجواد الحسینی الخامنه‌ای

استفتاء: پدر بزرگ اینجانب در حدود ۸ سال قبل قبری از اداره اوقاف خریداری نموده است در حالی که در آن زمان قبرها به صورت مطلق و بدون در نظر گرفتن طبقه خاصی بوده است ولی اکنون بخشی از این قبرها دو طبقه و توسط اوقاف تصاحب شده، خواهشمند است با توجه به شرایط موقع خرید، مقدار حق شرعی این ملکیت را در خصوص این مورد مرقوم فرمایید.

بسمه تعالی
اگر مورد معامله زمین شخصی در عرض و طول معینی بودن زمین و طبقات متناظر آن
ملک خریدار است و بعد از او به عنوان ارث منتقل به ورثه او می‌شود ولی اگر زمین فروخته
نشده (صرفاً در صورت وقف بودن زمین و عدم جواز فروش آن) بلکه حق دفن به خریدار واگذار
شده در این صورت خریدار حق پیش از ملک قبر را ندارد و چنانچه زمین تحمل قبرهای
متعدد داشته باشد اختیار سایر قبرها مربوط به مالک یا متولی شرعی در وقف است

بسمه تعالی

اگر مورد معامله زمین مشخص و عرض و طول معینی بوده، زمین و طبقات متعارف آن ملک خریدار است و بعد از او به عنوان ارث منتقل به ورثه او می‌شود ولی اگر زمین فروخته نشده (خصوصاً در صورت وقف بودن زمین و عدم جواز فروش آن) بلکه حق دفن به خریدار واگذار شده، در این صورت خریدار حق پیش از یک قبر را ندارد و چنانچه زمین تحمل قبرهای متعدد داشته باشد، اختیار سایر قبرها مربوط به مالک یا متولی شرعی در وقف است.

علی بن الجواد الحسینی الخامنه‌ای